

Шепель Ю. О.,
доктор філологічних наук, професор,
академік Академії наук вищої освіти України,
професор кафедри перекладу
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

ПРИНЦИПИ ПОДАЧІ ОМОГРАФІВ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕРМІНІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА ЇХ ІСТОРИЧНОГО СТАНОВЛЕННЯ В ПЕРЕКЛАДНИХ СЛОВНИКАХ ТЕХНІЧНИХ ТЕРМІНІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Анотація. Статтю присвячено опису особливостей функціонування міжгалузевої омонімії термінів у сучасній англійській мові та їхньої інтерпретації у сучасних перекладних науково-технічних словниках української мови. Об'єктом аналізу виступає омонімія сучасної англійської мови. Предметом дослідження обрано міжгалузеву термінологічну омонімію та її переклад українською мовою.

Ключові слова: науково-технічний термін, омонімія, омографи, термінологічна система, міжгалузева омонімія, граматична омонімія, лексична омонімія.

Постановка питання. В умовах сучасного державного ствердження та європейської інтеграції України лінгвістичні проблеми системної організації української та англійської термінології цікавлять не тільки фахівців тієї чи іншої галузі, але й лінгвістів, які протягом останніх десятиліть інтенсивно досліджують цей шар лексики та динамічні процеси, що пов'язані з проникненням англійської термінології до системи української термінологічної системи. Лексика сучасної літературної мови становить доволі струнку та надзвичайно розгалужену систему, яка складається з численних підсистем і взаємопов'язаних між собою мікроструктур. Проблема термінологічної системи сучасної української та англійської мов і поодинокі питання, що впливають з цієї проблеми, в свою чергу пов'язані з такими питаннями, як виділення і класифікація елементів термінотворення, відмежування загальних ознак системи термінотворення від поодиноких ознак, розмежування синхронії та діакронії, словотвірної й морфемної аналізи та ін. [1; 2; 3; 12; 14].

Актуальність явища омонімії визначає **мету статті**, а саме: показати особливості функціонування міжгалузевої омонімії термінів у сучасній англійській мові та їх інтерпретацію у сучасних перекладних словниках української мови. Об'єктом аналізу виступає омонімія сучасної англійської мови. Предметом дослідження обрано міжгалузеву термінологічну омонімію та її переклад українською мовою.

Виклад основного матеріалу. Згідно з традиційною класифікацією, одним із типів омонімів виступають омографи, тобто слова, які є тотожними за письмовою формою, але відрізняються за звуковою.

Наведу характеристику омографів з уривку Англо-українського словника омонімії науково-технічних термінів.

advocate_n ['ædvəkeɪt] – advocate_v ['ædvəkeɪt]

1) **advocate_n ['ædvəkeɪt]** І юр. адвокат, захисник, заступник, прибічник / прихильник (поглядів); генеральний прокурор Шотландії (Lord A.);

2) **advocate_v ['ædvəkeɪt]** І юр. захищати, виступати / говорити на захист кого-н. (у суді), підтримувати, пропагувати (погляди тощо).

Пара слів **advocate_n ['ædvəkeɪt]** та **advocate_v ['ædvəkeɪt]**, які мають спільну етимологію. Ці терміни виникли у XIV ст. < ст.-фр. **avocat** < лат. pp. **advocatus** < **advocare_v**, «кликати (у якості свідка або радника)» < преф. **ad** - «на», «для» + лат. **vocare_v**, «кликати» [7; 15]. Історичний розвиток значень цих слів сприяв вживанню їх в галузі юриспруденції: іменник **advocate_n ['ædvəkeɪt]** у значенні «адвокат», «захисник» та дієслово **advocate_v ['ædvəkeɪt]** – «захищати», «виступати на захист когось (у суді)» [1; 7; 15].

Отож, можна стверджувати, що члени даної омогрупи, (**advocate_n I: advocate_v I**), належать до чисто граматичних омографів.

annex_n ['æneks] - annex_v [ə'neks]

1) **annex_n ['æneks]** І екон. додаток до документу;

annex_n ['æneks] ІІ тех. додатковий пристрій, прибудова, примурок, флігель;

2) **annex_v [ə'neks]** І заг., юр. приєднувати, анексувати, включати до складу.

Наступні омографи **annex_n ['æneks]** та **annex_v [ə'neks]** виникли у XIV ст. < ст.-фр. **annexer** < ср.-лат. **annexare** < лат. **annecetere_v**, «зв'язувати», «скріплювати» < преф. **ad=** «на=», «для=» + **nectere_v**, «зв'язувати», «скріплювати» [7; 15]. В сучасній англійській мові іменник **annex ['æneks]** знайшов застосування в економічній та технічній галузях, відповідно у значеннях «додаток до документу» [7; 15] та «додатковий пристрій», «прибудова» або «примурок» [7; 15], поява яких датується 1861 роком. У якості дієслова, термін **annex [ə'neks]** вживається переважно в сфері юриспруденції та означає «приєднувати», «включати у склад», «анексувати».

З наведених прикладів видно, що іменник **annex_n ['æneks]** та дієслово **annex_v [ə'neks]** належать до чисто граматичних омографів (пара **annex_n I/II: annex_v I**).

chaffer_{n.v} ['tʃæfə] - chaffer_n ['tʃa:fə]

1) **chaffer_{n.v} ['tʃæfə]**

chaffer_n ['tʃæfə] І екон., торг; заст. торгівля; купівля та продаж;

chaffer_v ['tʃæfə] І екон. торгуватись, виторговувати; заст. торгувати.

2) **chaffer_n ['tʃa:fə]** І тех. грохот / решето першого очищення; **chaffer_n ['tʃa:fə]** ІІ авт. внутрішній захисний шар борта шини.

Інша пара слів **chaffer**_{n,v} ['tʃæfə] та **chaffer**_n ['tʃæfə] відрізняються одне від іншого за етимологією. Перший термін **chaffer** ['tʃæfə] походить від стародавнього англійського слова **ceap** «торгівельна угода», «торгова операція» < ст.-в.-н. **kouf** (суч. екв. нім. **kauf**) < ст.-ісл. **kaup** < лат. **caupo faru** (**caupo** «торговець» + **faru** «поїздка») [7; 15; 18]. У сучасній англійській мові термін **chaffer** ['tʃæfə] виступає як застаріле слово та має значення «торгівля» або «купівля та продаж» у якості іменника та «торгувати», «торгуватись» – як дієслова [1; 5; 7; 15; 18]. Другий термін **chaffer** ['tʃa:fə], вживаний в сфері техніки у значенні «решето першого очищення» або «грозот», походить від англійського іменника **chaff** < ст.-англ. **caef, ceaf** < ст.-в.-н. **keva** «оболонка». Таку ж саму етимологію має значення іменника **chaffer** ['tʃa:fə] у якості автомобільного терміну «внутрішній захисний шар борта шини».

Наведені приклади значень термінів **chaffer**_{n,v} ['tʃæfə] та **chaffer**_n ['tʃæfə] дозволяють стверджувати про явище чисто лексичної (пари **chaffer**_n ['tʃæfə] I : **chaffer**_n ['tʃa:fə] I / **chaffer**_n ['tʃa:fə] II) та лексико-граматичної омонімії (пари **chaffer**_n ['tʃæfə] I : **chaffer**_n ['tʃa:fə] I/II) у даній омогрупі.

contract_n ['kɒntrækt] - **contract**_{v,a} [kən'trækt]

1) **contract**_n ['kɒntrækt] I екон. угода, договір, контракт; бізн. багажна квитанція, контрамарка; перевідний вексель, який сплачується по пред'явленні;

contract_n ['kɒntrækt] II заст. скорочений переказ; лінгв. скорочена форма слова, скорочене слово;

2) **contract**_{v,a} [kən'trækt]

contract_v [kən'trækt] I екон. укласти угоду; прийняти (зобов'язання);

contract_a [kən'trækt] I екон. зумовлений договором;

contract_v [kən'trækt] II заст. стискувати, скорочувати, морщити, ущільнювати; мет. давати усадку; спікатись.

Наступним прикладом омографів можна вважати пару слів **contract**_n ['kɒntrækt] і **contract**_{v,a} [kən'trækt], перше з яких, іменник **contract**_n ['kɒntrækt], залежно від значення та сфери застосування, має два шляхи виникнення. Вживаний в економічній області у значенні «угода», «договір» або «контракт», а в бізнесовій термінології у значенні «багажна квитанція», «контрамарка» або «перевідний вексель, який сплачується по пред'явленні», поява іменника **contract**_n ['kɒntrækt] в англійській мові датується XIV ст. Це слово було запозичене зі стародавньої французької мови у формі **contract** < лат. **contractus**_n «стягування», «морщення», тж. «угода» < основа рр. **contract** < **contrahere**, «стягувати», «стискати», «скорочувати» < лат. преф. **com-, con-** «разом» + **trahere**, «тягнути» [1; 7; 13; 18]. Окрім вище згаданих значень іменник **contract**_n ['kɒntrækt] означає в лінгвістичній сфері «скорочену форму слова» або «скорочене слово» [11], а в застарілому значенні – «скорочений переказ» [1; 11; 15; 17]. У цьому разі поява **contract** ['kɒntrækt] датується XV ст. < заст. англ. **contract**_a «скорочений», «вузький» < ст.-фр. **contract** < лат. **contractus**_n «стягування», «морщення», тж. «угода» < основа рр. **contract** < **contrahere**, «стягувати», «стискати», «скорочувати», < лат. преф. **com-, con-** «разом» + **trahere**, «тягнути» [10; 11; 15; 17]. Як видно з аналізу, початковий історичний шлях розвитку значень терміну **contract** ['kɒntrækt] був однаковим (латинська мова), однак, можна зробити припущення, що унаслідок історичних змін, з одного значення виникло інше, що зумовило використання іменника **contract**_n у наведених перекладах значень. Інший термін **contract**_v

[kən'trækt], вживаний в області економіки у значенні дієслова «укладати угоду» або «прийняти (зобов'язання)» [4; 8; 10], виник у XVI ст., а у якості прикметника «зумовлений договором» – у XIV ст. [6]. У металургійній галузі промисловості термін **contract**, [kən'trækt] має значення «давати усадку» або «спікатись» [6; 10], поява яких датується XVI ст., і застарілі значення «стискувати», «скорочувати», «морщити», «ущільнювати» [18]. Подальша етимологія дієслова **contract**, [kən'trækt], окрім наведених століть появи значень, залишається невідомою, але можна припустити, що історичні шляхи розвитку дієслова **contract**, [kən'trækt] та іменника **contract**_n ['kɒntrækt] пов'язані один з іншим як наслідок належності обох термінів до однієї граматичної системи.

Тож, терміни **contract**_n ['kɒntrækt] та **contract**_{v,a} [kən'trækt] належать до чисто граматичних омографів (пари **contract**_n ['kɒntrækt] I : **contract**_v [kən'trækt] I / **contract**_v [kən'trækt] II ; **contract**_n ['kɒntrækt] II : **contract**_v [kən'trækt] II).

excise_n ['eksaiz] - **excise**_v [ek'saiz]

1) **excise**_n ['eksaiz] I екон. акцизний збір, акцизне управління / керування;

2) **excise**_v [ek'saiz] I екон. стягувати акцизний збір, оподатковувати акцизний збір; розм. правити надто високу ціну;

excise_v [ek'saiz] II заг. мед. вирізати, відрізати, видаляти.

Інша пара термінів – омографів **excise**_n ['eksaiz] та **excise**_v [ek'saiz], перший з яких – іменник **excise**_n ['eksaiz] виник у XV ст. < ср.-голл. **excijns** або **acijs** < мж. ром. **accensum** < лат. **accensare**, «оподатковувати» < лат. преф. **ad** – «до» + **census**_n «податок», «оцінювання майна» [7; 18]. В сучасній англійській мові термін **excise**_n ['eksaiz] вживається переважно в економічній сфері та має значення «акцизного збору» або «акцизу» [10]. Стосовно вживання другого терміну (дієслово **excise**_v [ek'saiz]), то він виник у XVI ст. < основа рр. **excis** < лат. **excidere**, «відрізати» < преф. **ex-** «від», «геть» + **caedere**, «бити», «рубати», «сікти» [41, с. 129]. Сьогодні, в якості загальноживаного та медичного значення, цей термін означає «вирізати», «відрізати», «видаляти» [15; 16; 18]. Окрім вище наведеного значення, дієслово **excise**_v [ek'saiz] також набуло значення і в економіці. З'явившись у XVII столітті, воно почало означати «накладати акциз», «накладати акцизний збір» або «стягувати акциз», «стягувати акцизний збір» [35, с. 188] і природно походить від іменника **excise**_n ['eksaiz].

З наведених прикладів значень термінів **excise**_n ['eksaiz] та **excise**_v [ek'saiz] видно, що вони належать до чисто граматичних омографів (пара **excise**_n ['eksaiz] I : **excise**_v [ek'saiz]) та лексико-граматичних омографів (пара **excise**_n ['eksaiz] I : **excise**_v [ek'saiz] II).

impress_n ['impres] - **impress**_v [im'pres]

1) **impress**_n ['impres] I заг. враження;

impress_n ['impres] II воєн. насильницьке вербування, реквізиція майна;

impress_n ['impres] III тех. відтіск, відбиток, штемпель.

2) **impress**_v [im'pres] I заг. справляти враження; вселяти, впроваджувати, зберігати (у свідомості);

impress_v [im'pres] II воєн. силоміць вербувати, реквізувати майно;

impress_v [im'pres] III тех. відбивати, відпечатати, штемпелювати, чеканити;

impress_v [im'pres] IV ел. додавати / застосовувати (напругу);

impress_v [im'pres] V посилювати, зміцнювати.

Терміни **impress_n** [‘impres] та **impress_v** [im’pres] також є омографами. Іменник **impress_n** [‘impres], вживаний в військовій справі у значенні «реквізиція майна» або «насилницьке вербування» [18], а в сфері техніки у значенні «відтиск», «відбиток» або «штемпель» [16], виник у XVII ст. < **impress_v** [im’pres] (XVI ст.) < преф. з посилюючим значенням **im=, in=** + іст. **press_v**, «силоміць вербувати в армію та флот» < ст.-фр. **prester_v** (суч. вар. фр. **prêter_v**) «позичати», «боргувати» або «давати аванс (особі, яка завербована)» < ср.-лат. **praestare_v** «позичати», «позичити» < лат. «давати», «постачати» [18]. Історичні значення дієслова **impress_v** [im’pres] не змінились у сучасній англійській мові і тому сьогодні у військовій справі **impress_v** [im’pres] означає «силоміць вербувати», «реквізувати майно» [16], в технічній галузі – «відбивати», «відпечатати», «штемпелювати», «чеканити» [16], а в електротехніці – «додавати» або «застосовувати (напруж)» [16]. Окрім вищенаведених значень дієслова **impress_v** [im’pres] у ході аналізу були виявлені ще декілька значень, а саме: «посилювати», «зміцнювати» [16].

Отак члени даної омонімічної групи належать до суто граматичних омографів (пари **impress_n** [‘impres] I : **impress_v** [im’pres] I, **impress_n** [‘impres] II : **impress_v** [im’pres] II, **impress_n** [‘impres] III : **impress_v** [im’pres] III) та лексико-графічних омографів (пари **impress_n** [‘impres] I : **impress_v** [im’pres] II, **impress_n** [‘impres] III : **impress_v** [im’pres] IV/V і т. ін.).

iron(y)_a [‘aɪəni] – **irony_n** [‘aɪərəni]

1) **iron(y)_a** [‘aɪəni] I заг. залізний, залізистий

2) **irony_n** [‘aɪərəni] I заг. іронія, насміх / глузування / кепкування.

Наступним прикладом омографів виступають слова **irony_a** [‘aɪəni] та **irony_n** [‘aɪərəni], перше з яких (прикметник **irony_a** [‘aɪəni]) появилось у XIV ст. від англійського слова **iron_n** «залізо» < ст.-англ. **īfern, īsern** < ст.-в.-н. **īsarn** (суч. вар. нім. **eisen**), а також мало форми в стародавній ісландській та готській мовах, відповідно **isarn** та **eisarn** [18]. Припускають, що це слово може бути також запозиченим з кельтської мови [18]. В сучасній англійській мові прикметник **irony_a** [‘aɪəni] має загальноживане значення, а саме: «залізний», «залізистий» [18]. Інше слово (іменник **irony_n** [‘aɪərəni]) виникло у XVI столітті < лат. **ironia_n** < грец. **eirōneia** < **eirōn**, «удавальник», «облудник» [18]. На основі цієї етимології, іменник **irony_n** [‘aɪərəni] сьогодні має загальноживане значення «іронія» або «глузування», «кепкування» [18].

З вищезазначених прикладів термінів-омографів **irony_a** [‘aɪəni] та **irony_n** [‘aɪərəni] можна стверджувати про наявність у даній омонімічній групі явища лексико-граматичної омонімії (пара **iron(y)_a** [‘aɪəni] I : **irony_n** [‘aɪərəni] I).

periodic_a [ˌpiəri’ɒdɪk] – **periodic_a** [ˌpɜːraɪ’ɒdɪk]

1) **periodic_a** [ˌpiəri’ɒdɪk] I заг. періодичний, циклічний; риторичний (про стиль);

2) **periodic_a** [ˌpɜːraɪ’ɒdɪk] I хім. йодна (про кислоту).

Прикметники-омографи **periodic_a** [ˌpiəri’ɒdɪk] та **periodic_a** [ˌpɜːraɪ’ɒdɪk], перший з яких — **periodic** [ˌpiəri’ɒdɪk] - виник у XVII столітті < фр. **périodique_a** < безпос. лат. **periodicus** < грец. **periodikós** < грец. **períodos**, «цикл», «період» < **peri** «навколо», «навкруж», «довкіл» + **hodós**, «шлях» [15; 16; 18]. Сьогодні, у якості загальноживаного значення, прикметник **periodic_a** [ˌpiəri’ɒdɪk] означає «періодичний», «циклічний» [15; 16; 18]. Стосовно другого прикметника **periodic_a** [ˌpɜːraɪ’ɒdɪk],

то він виник у XIX ст. < нов. лат. XVI – XX ст. < преф. **per=**, який вказує на максимально можливий вміст кисню в даній сполучі + **iodic_a** «йодистий», «йодний» < фр. **iodique_a** < **iode_n** «йод» < грец. **ioeidēs**, «фіолетовий» (через колір йодного пару) < **ión_n** «фіалка» + **eídos_n** «вид», «образ» [15; 18]. У сучасній англійській мові прикметник **periodic_a** [ˌpɜːraɪ’ɒdɪk] вживається, насамперед, в хімічній галузі промисловості та має значення «йодний(-а)», коли йдеться про кислоту [9; 10].

Тож прикметники **periodic_a** [ˌpiəri’ɒdɪk] і **periodic_a** [ˌpɜːraɪ’ɒdɪk] можна віднести до чисто лексичних омографів у плані змісту.

poll_{n,v} [pɒl] – **poll_n** [pɒl]

1) **poll_{n,v}** [pɒl]

poll_n [pɒl] I політ. список виборців, реєстрація виборців; голос, голосування, підрахунок голосів, кількість поданих голосів; приміщення для голосування, виборча дільниця; балотування; опитування громадської думки;

заст. діал. *подошній податок*;

заст., діал. *голова*;

poll_v [pɒl] I політ. голосувати, проводити голосування; рахувати голоси;

2) **poll_n** [pɒl] I осв., жарг. збірно – студенти, які закінчили університет без відзнаки (у Кембриджі): термін вживається як університетський вираз.

Наступним прикладом омографів виступають слова **poll_{n,v}** [pɒl] і **poll_n** [pɒl], перше з яких **poll** [pɒl] виникло у XIII ст. < ср.-н.-н. **bol_n** «голова» [4; 8; 18]. Сучасні україномовні еквіваленти перекладу терміну **poll** [pɒl] вживають переважно в сфері політики та економіки у значенні «списку виборців», «реєстрації виборців», «голосу», «кількості поданих голосів», «голосування», «приміщення для голосування», «виборчої дільниці», «балотування», «опитування суспільної (громадської) думки» або у якості дієслова «голосувати», «проводити голосування» або «рахувати голоси» [4; 8]. Аналіз науково-технічної літератури виявив ще декілька значень терміну **poll** [pɒl], а саме: «політика», «курс», «стратегія», «методика» [8; 11; 10; 13] та в правознавстві – «індивід», «окрема особа» [18]. Другий омограф **poll** [pɒl] виник у XIX ст. < мж. грец. **hoí polloí** «більшість» [18]. Сьогодні **poll** [pɒl] належить до сфери освіти і виступає як жаргонізм. У збірному сенсі він означає «студентів, які закінчили університет без відзнаки» (йдеться про Кембриджський університет) [4; 8; 11; 18].

Вищенаведені приклади україномовних еквівалентів перекладу термінів **poll_{n,v}** [pɒl] та **poll_n** [pɒl] дозволяють стверджувати про їх відношення до чисто лексичних (пара **poll_n** [pɒl] I : **poll_n** [pɒl] I) та лексико-граматичних омографів (пара **poll_v** [pɒl] I : **poll_n** [pɒl] I).

Висновки. Науково-технічні терміни є мовними знаками, що презентують поняття спеціальної, професійної галузі науки або техніки та становлять суттєву складову частину науково-технічних текстів. Одна з головних труднощів перекладу термінів з огляду на їх неоднозначність, відсутність перекладних відповідників і національну варіативність термінів (наявність різних термінів в американському, британському та інших варіантах англійської мови, які позначають одне й те саме явище) – міжгалузєва омонімія. Аналіз омонімічних пар термінів доводить, що в реальних умовах розвитку мови принципи радіації та катенації формування нових значень лексичної одиниці функціонують одночасно. Але в основі обох принципів розвит-

ку нових значень лексичної одиниці лежить функціональна або візуальна подібність об'єктів, які позначаються даною лексичною одиницею, і тому, іншими словами, такий розвиток можна назвати метонімічним.

Наведений у дослідженні аналіз омонімічних груп технічних термінів і їх характеристики відкриває можливість для порівняльно-зіставних досліджень у сфері омоніміки різних мов. Такого роду дослідження можуть сприяти удосконаленню тлумачних і перекладацьких словників, удосконаленню омонімічних словників та розвитку лексикографічної теорії.

Література:

- Амосова Н.Н. Этимологические основы словарного состава современного английского языка. Москва : Издательство литературы на иностранных языках, 1956. 218 с.
- Англо-русско-украинский словарь научно-технической терминологии / С.М. Андреев и др. Харьков : Факт, 1999. 704 с.
- Войтович Я. Про деякі неправильні еквіваленти в англо-українських / російських словниках. *Проблеми української термінології : збірник наукових праць учасників 9-ї Міжнародної наукової конференції «Проблеми української термінології СловоСвіт 2006»*. Львів : Національний університет «Львівська політехніка», 2006. С. 45–47.
- Карачун В.Я. Англо-украинский словарь научной лексики для студентов высшей школы. URL: <http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/3768-anglo-ukrayinskij-slovník-naukovoyi-leksiki-dlja-studentiv-vischoyi-shkoli.html>.
- Російсько-українсько-англійський науково-технічний словник / Карачун та ін. Київ : Техніка, 1997.
- Кузнецов Б.В. Русско-английский словарь научно-технической лексики = Russian English dictionary of scientific and technical usage. Москва : Рус. яз., 1986. 656 с.
- Маковский М.М. Историко-этимологический словарь современного английского языка. Москва : Издательский дом «Диалог», 1999. 416 с.
- Новітній англо-український, українсько-англійський словник. Київ : Промінь, 960 с.
- Англо-русско-украинский словарь по ГИС и ДДЗ / Г.Г. Пивняк и др. Днепропетровск, 2014. 378 с.; Москва : Моск. междунар. шк. переводчиков, 1992. 656 с.
- Русско-английский политехнический словарь = Russian-english politechnic dictionary : ок. 90 000 терминов / Б.В. Кузнецов и др. Москва : Руссо, 1996. 723 с.
- Трифонов Н.Ю. Англо-русский научно-технический словарь сокращений = English-Russian dictionary of abbreviations in science and technology. Минск : Вышэйшая школа, 1992. 297 с.
- Хасбиева Ч.Б., Семенова Е.С. Этимология английского языка. *Молодежный научный форум : Гуманитарные науки: сборник статей по мат. XVIII междунар. студ. науч.-практ. конф. № 11 (17)*. URL: [https://nauchforum.ru/archive/MNF_humanities/11\(17\).pdf](https://nauchforum.ru/archive/MNF_humanities/11(17).pdf) (дата звернення: 27.11.2018)
- Циммерман М.Г. Русско-английский научно-технический словарь переводчика = Russian-English translator's dictionary. Москва : Наука, 1994. 735 с.
- Шуневич Б. Етапи укладання «Англо-українського словника-мінімуму термінів з дистанційного навчання». *Вісник Київського лінгвістичного університету. Серія: Філологія*. 2002. Т. 5. № 2. С. 138–144.
- Эрнест Кляйн / Ernest Klein. Полный этимологический словарь английского языка / A Comprehensive Etymological Dictionary of the English Language (1966–67). Elsevier Publishing Company. 1176 p.
- Англо-украинский словарь технических терминов. URL: <https://context.reverso.net/перевод/русский-английский/Англо-украинский+словарь+технических>.
- Краткий словарь технических терминов. URL: <https://englex.ru/english-for-engineers/>.
- Английский этимологический словарь. URL: <http://www.вокабула.рф/словари/аазс/>.

Шепель Ю. А. Принципы подачи омографов научно-технических терминов английского языка и их исторического становления в переводных словарях технических терминов украинского языка

Аннотация. Статья посвящена описанию особенностей функционирования межотраслевой омонимии терминов в современном английском языке и их интерпретации в современных переводных научно-технических словарях украинского языка. Объектом анализа выступает омонимия современного английского языка. Предметом исследования избран межотраслевую терминологическую омонимию и ее перевод на украинский язык.

Ключевые слова: научно-технический срок, омонимия, омографы, терминологическая система, межотраслевая омонимия, грамматическая омонимом, лексическая омонимия.

Shepel Yu. Principles for submitting homographs of scientific and technical terms of the English language and their historical definition in translation dictionaries of technical terms of the Ukrainian language

Summary. The article is devoted to the description of the features of the functioning of interdisciplinary homonymy of terms in modern English and their interpretation in modern translated scientific and technical dictionaries of the Ukrainian language. The object of the analysis is the homonymy of modern English. The subject of the research is selected intersectoral terminological homonymy and its translation into Ukrainian.

Key words: scientific and technical term, homonymy, homographs, terminological system, inter-branch homonymy, grammatical homonymy, lexical homonymy.